

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 04 Ekim 2024
Sayı : 7236

18221

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu* tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını talep ederim.

Saygılarımla.

Doç. Dr. Gökhan GÜNAYDIN

İstanbul Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

AKP döneminde kamuda liyakatsizlik, göreve gelmeden maaş alma, bankamatik personeli gibi uygulamalar artarak devam ederken, iktidar, mahkemeler eliyle bu türden liyakatsiz atamalarla ilgili haberlere erişim engeli getirmekte; haber kanalları ve muhabirler "yargı sopsasıyla" baskı altına alınarak halkın haber alma hakkı sansürlenmektedir. Bunun son örneği RTÜK'teki istihdam politikalarının ve aile bağlantılarının nasıl işlediğini gözler önüne seren atamalara ilişkin haberlere "kişilik hakları ihlali" bahanesiyle getirilen erişim engelidir. Anayasa Mahkemesinin iptal kararına rağmen halkın haber alma hakkının önüne geçilerek iktidar aleyhine sonuçlanacak haberler erişime engellenmeye devam ediyor, mahkemeler de AYM kararını yok sayıyor.

Birgün gazetesinden İsmail Arı'nın yaptığı haberle kamuoyunda tartışmalara yol açan iddiaya göre RTÜK başkanı Ebubekir Şahin'in bacanağı, eşinin kardeşi ve yakın arkadaşları RTÜK bünyesinde çeşitli pozisyonlarda görev alıyor. RTÜK Başkanlığının yanı sıra Halkbank Yönetim Kurulu üyesi de olan Ebubekir Şahin'in eşi Nalan Şahin'in kardeşi Bülent Şenkardeşler'in bir ay önce RTÜK'e Bilgi Teknolojileri Daire Başkan Yardımcısı olarak atandığı; Şahin'in eşi Nalan Şahin'in yakın arkadaşı olduğu iddia edilen Hülya Köksal'ın 2020'de İzleme Dairesinde Daire Başkan Yardımcısı kadrosuna atandığı, Köksal'ın daha önce bir devlet hastanesinde çalıştığı ve RTÜK'teki işine gitmeden maaş aldığı haberlere yansdı. Ayrıca Şahin'in eşi Nalan Şahin'in uzun süredir TRT'den "işe gitmeden" maaş aldığı; bacanağı Hasan Taşkın'ın da RTÜK'te çalıştığı öğrenildi.

Ancak Birgün gazetesinin RTÜK'teki atamalara ilişkin yaptığı haber "kişilik hakları" bahanesiyle engellendiği gibi, RTÜK başkanı Şahin haberi yapan İsmail Arı'yı dava açmakla tehdit etmiştir. Sözkonusu engelleme kararı aşağıda açıklamasını yaptığımız üzere Anayasaya da hukuk devleti ilkesine de aykırıdır.

Anayasa Mahkemesi'nin (AYM) 10 Ocak 2024'te Resmi Gazete'de yayımlanan 2020/76 E., 2023/172 K. sayılı kararı ile 5651 Sayılı *İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun*'un bazı hükümleri Anayasa'ya aykırı bulunarak iptal edilmişti. İptaline karar verilen hükümler, uygulamadaki birçok duruma dair düzenlemeler veya yaptırımlar içeriyordu. Bu değişikliklerden biri de "içeriğin yayından çıkarılması ve erişimin engellenmesi" başlıklı 9. maddesiydi. AYM, "kişilik haklarını ihlal ettiği" iddiasıyla internet ortamında yapılan yayın içeriğinin çıkarılması veya erişimin engellenmesini düzenleyen 9. maddenin iptaline karar verdi. Bu düzenlemeyle internet ortamındaki bir içeriğin "süresiz olarak" engellendiğine işaret edilen kararda, "Bu yönüyle kurallar ifade ve basın özgürlüklerine ağır bir müdahale teşkil etmektedir" denilmişti.

Mahkeme, Türk Ceza Kanunu'nda yer alan bazı suçların işlendiği şüphesi halinde Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'na (BTK) resen içeriğin çıkarılmasına ve erişimin engellenmesi yetkisi verilmesini de Anayasa'ya aykırı bulmuştu. İlgili karar 10 Ekim 2024'te yürürlüğe girecek.

Anayasa Mahkemesinin bahsi geçen iptal kararının yürürlüğe girişinin 9 ay ertelenmesinin nedeni, kanun koyucunun yeni bir kanun yapması içindir. Burada Anayasaya aykırılığı sabit olan bir kanun bulunmaktadır. AYM her ne kadar kanun koyucuya süre vermiş olsa da yürütme bunu uygulamakla yükümlüdür. Başka bir ifadeyle yürütme, AYM iptal kararının 9 ay sonra yürürlüğe girecek olmasını bir bahane olarak gösteremez. Anayasaya aykırı bir kanunu uygulamamalıdır. Aksi takdirde yürütme, AYM'nin iptal ettiği ve fakat yürürlüğünü ertelediği kararını uygulamazsa tesis ettiği hukuki işlemler dayanak kanunundan yoksun olacağından ilgili muhataplar tarafından daha sonra yargıya taşındığında bütün idari işlemler iptal edilecek, tam yargı davası kapsamında idare onlara tazminat ödemek zorunda kalacaktır.

Bu nedenle, yine bu kapsamda bakanlığımızın ilişkili kurumu Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) tarafından bahsi geçen 9. maddeye istinaden erişimin engellenmesi, içeriğin çıkarılması kararı bir hukuk devletinde verilmemelidir. BTK, hukuk devleti ilkesine aykırı bir tutum göstererek Anayasaya aykırılığı AYM tarafından sabit görülen bir kanunu uygulamaktadır.

Bu bağlamda;

1. AYM'nin iptal kararından sonra BTK tarafından kaç kez 9. madde dayanak gösterilerek haberlere, yayınlara erişim engellemesi, içeriğin çıkarılması kararı verilmiştir?
2. Bu kararların kaç tanesi basın özgürlüğü kapsamında değerlendirilecek haberler hakkındadır?
3. Bu kararların kaç tanesi vatandaşların yaptığı yorumlara ilişkindir?
4. "Kişilik hakları ihlali" gerekçesiyle erişim engeli getirilen ve silinmesine karar verilen haberlerin kaç Cumhurbaşkanı Erdoğan ve ailesine, AKP kadrolarına ya da iktidara yakın isimlere, şirket yöneticilerine yönelik iddiaları içeren haberlerdir?
5. Yayınlar, haberlere ve paylaşımlara getirilen erişim engelleme sonucunda açılan iptal davası var mıdır? Eğer varsa kaç idare aleyhine sonuçlanmıştır?